

Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület

2628 Szob, Köztársaság u. 2. / 06-27-370-890 / borzsony.duna@gmail.com / www.borzsonyleader.hu

Emlékeztető

Tárgy: Franciaországi tanulmányút – ECOSYAL program**Időpont:** 2014. május 25-30.

2014. áprilisától a Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület bekapcsolódott egy már futó, **rövid élelmiszerláncsal foglalkozó nemzetközi projektbe**. Az alapokat a Vidékfejlesztési Minisztériumból dr. Kujáni Katalin, a NÉBIH részéről pedig Juhász Anikó fektette le a Gödöllői Szent István Egyetem és Dr. Fehér István professzor irányításával. Majd a nemzetközi partnerek kérésére kapcsolódtak be a munkába a magyarországi HACs-ok is. Egyesületünk két tagja (Ferenczi Ernő, elnökségi tag és Krebszné Gábor Tamara munkaszervezeti dolgozó) mellett a Zala Termárvölgye Egyesület képviseltette magát, Szabó Tibor munkaszervezeti vezetőjével.

Francia részről a munkát a Toulouse-i CFPPA Felnőttképző Intézet vezette, a DRAAF (Regional Agricultural Direction) és a DRAAF CNRS (National Scientific Research Center) segítségével, valamint 5 HACs kapcsolódott be a munkába. (Pays Midi-Qercy, Pays Albegeois, Parc des Grands Causses, Parc des Causses du Quercy, Pays d'Ariège et Civam Bio 09).

Kiindulási pont egy kompetencia transzfer a francia Midi-Pyrénées régió és a külföldi kistérségek között a rövid élelmiszerláncsal kapcsolatban. **A cél az, hogy a létező igény kielégítésére, egy már létező módszer alkalmazásával olyan rendszert hozzunk létre, mely támogatja a területi döntéshozók és területfejlesztők munkáját.** A megalkotott strukturált hálózat, a lokalizált élelmiszerrendszereken alapszik. A lokalizált élelmiszerrendszereket az alábbi faktorok alkotják, terület, termék és ember.

A projekt által cél egy nemzetközi hálózat felállítása, eltérő területek közötti együttműködések ösztönzése tapasztalatcsere céljából, az Ecosyal program összehasonlítása már működő programokkal és egy nagyobb nemzetközi projekt előkészítése.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
A vidéki területekbe beruházó Európa

Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület

2628 Szob, Köztársaság u. 2. / 06-27-370-890 / borzsony.duna@gmail.com / www.borzsonyleader.hu

A projekt tudományos előkészítését követően sor került az első találkozó a partnerek között. A magyarországi delegáció tagja Franciaországba, Toulouse-ba repültek, hogy egy 3 napos szakmai egyeztetésen és jó gyakorlatok cseréjén keresztül ismerjék meg egymást.

Az első nap a partnerek bemutatkozásával és a tudásháttér megteremtésével telt el. Kezdetben Muriel Gineste, a Francia Nemzeti Tudományos Kutatási Központtól mutatta be az ECO-SYAL projekt elméleti háttérét. A kutatás lényege, hogy csoportmunkával egy olyan kezdeményezést alakítsunk ki, amely az érintett területek és embereket támogassa, valamint a segítse megismerni a helyi viszonyokat és segítse a helyi élelmiszeripari rendszereket.

Az ún. DIAGSYAL elnevezésű indikátorokon alapuló modell tesztelése francia és magyar területeken, amely alkalmas a rövid élelmiszer láncok felmérésére és ez alapján döntéshozó eszközzé válhat a vidékfejlesztésben. A DIAGSYAL alkalmazásának lényege, hogy egységes indikátoron nyugvó kutatás, melynek segítségével automatizálni lehet az adatgyűjtést. Az adatgyűjtés a helyi szereplők, gazdák kérdőíves felmérésén alapszik. A begyűjtött adatok alapján vizuális eszközök (térkép, grafikonok) segítségével történő ábrázolás is lehetséges. Az együttműködés és összehasonlítás érdekében meg kell feleltetni a magyar és francia viszonyokat egymásnak, valamint területi egyeztetés is szükséges. A kutatás legfőbb célja, egy olyan kutatási módszer kidolgozása, amely országtól függetlenül nemzeti és nemzetközi szinten is alkalmazható. A kutatás a helyi élelmiszer elosztó rendszerek, a rövid élelmiszerlánc valamint a helyi élelmiszer csatorna fogalma köré csoportosulnak, felmérve a gazdákat és a fogyasztói trendeket is.

A nemzetközi találkozó részleteinek bemutatása, az ECOSYAL projekt előrehaladásának és a DIAGSYAL módszer ismertetése után **a magyar és francia HACs-ok bemutatkozása következett.**

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
A vidéki területekbe beruházó Európa

Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület

2628 Szob, Köztársaság u. 2. / 06-27-370-890 / borzsony.duna@gmail.com / www.borzsonyleader.hu

A nemzetközi találkozó további két napjában a helyi viszonyok és jó gyakorlatok kerültek bemutatásra.

Elsőnek egy gazdák összefogásából 2002-ben megalakított **vágópont** került megtekintésre. A kezdeményezést a helyi polgármester és az agrárkamara is támogatta, valamint LEADER források felhasználásával került kialakításra. 21 közvetlen értékesítéssel foglalkozó gazda összefogásával jött létre, egy közös Kft. létrehozásával. A vágópont kialakítása után hentesbolt is megnyitásra került, de mivel a gazdák nem tudtak egyszerre vágni is és marketing tevékenységet is folytatni, hentest alkalmaztak.

Jelenleg a 21 alapító gazda már nem tulajdonos, mert annyira eltérőek voltak az igényeik. Azonban a vágópont népszerűsége töretlen, a térségben a feldolgozott hús mennyiségét tekintve 3. helyen szerepel, míg a minőségben első. A térségből kb. 400 gazda veszi igénybe a szolgáltatásaikat, a vágópont pedig teljes mértékben az ő igényeik szerint dolgozza fel a húsokat. A logisztikát is a vágópont szervezi, valamint lehetőség van biovágásra és házi vágásra is. Egyszerre csak egy gazdával foglalkoznak, a feldolgozástól a csomagolásig. Továbbértékesítéssel nem foglalkoznak, hanem a becsomagolt termékeket a gazda árusítja tovább. Az agrárkamara továbbra is támogatja a kezdeményezést, elsősorban technikusok segítségével, akik a higiéniai megfelelésség megtartásában segítkeznek.

A délutáni program során az **Aveyron-i Ízek Gazdabolt** és a **Cseresznye-ház** bemutatása következett. A gazdaboltot 2010-ben nyitották meg 10 gazda összefogásával. A termelők nagyon kis mennyiségben állítják elő a termékeiket és a gazdabolt 15 km-ről körzetéből szállítanak be. Mindenki csak a saját termékét árulja, azért felelős. A boltban található termékek nem feltétlenül biotermékek, de törekednek az egészséges élelmiszerek előállítására. A boltot nagy érdeklődés övezi, ezért 1 évvel ezelőtt megnyílt a gazdák második boltja is. A költségek és a döntések közösek, ülések keretében vitatják meg a kérdéseket. A számlázás és adózás is egyszerű. A tagok megmaradtak eredeti vállalkozási formájuknál, például őstermelő vagy kisvállalkozó, az eladott termékek után egy **összesített** lista alapján adóznak az eladók.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
A vidéki területekbe beruházó Európa

Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület

2628 Szob, Köztársaság u. 2. / 06-27-370-890 / borzsony.duna@gmail.com / www.borzsonyleader.hu

A Cseresznye-ház szintén a környékbeli gazdák összefogásával jött létre. Az idők folyamán a térség egyetlen és legfontosabb terméke a cseresznye vált, azonban egyre kevésbé tudták értékesíteni a leszedett gyümölcsöket. Ezért kialakítottak egy cseresznye múzeumot és boltot, ezáltal téve a települést turisztikai szempontból érdekessé. Nem csak a gyümölcs kerül itt értékesítésre, hanem a cseresznyéből készült megannyi termék is.

A jó gyakorlatok megtekintésének utolsó állomása egy **gyümölcs- és szőlőszövetkezet** megtekintése volt. Millau környékén készített bor minősége nem felelt meg az elvárásoknak, ezért 30 bortermelő és gazda összefogásával, szövetkezetet alakítottak ki, amely a helyi bor 80% adja. A szövetkezetben elsősorban szőlőfeldolgozással, borkészítéssel foglalkoznak, azonban a projekt keretén belül a feldolgozó mellett kialakításra került egy eladótér és egy látványkonyha is. A boltban legfőképpen a szövetkezeti borokat lehet megvásárolni, azonban együttműködve a helyi termelőkkel helyi termékeket is árúsítanak.

A megtekintett példák után egyeztetésre került sor, melyben arra törekedtek a delegációk tagjai, hogy az indikátorokat közösen meghatározzák, valamint a HACs-ok együttműködési lehetőségeit megvitassák. Előkészítésre került a magyarországi látogatás is, a francia partnerek augusztus utolsó hetében Magyarországra látogatnak, hogy megtekintsék a magyar példákat a HACs-ok területén, valamint beszámoljon mindkét fél a nyár folyamán végzett indikátor alapú felmérések eredményeiről és tapasztalatairól.

